

IBDIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DE SOUZENELLE, ANNICK

Mergi spre tine însuți: vocația divină a Omului / Annick de Souzenelle; trad.

din lb. franceză: Mihai Gânj. – București: Herald, 2022

ISBN 978-973-111-998-4

I. Gânj, Mihai (trad.)

2

Pentru noutăți și comenzi:

www.edituraherald.ro

office@edituraherald.ro

Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61

Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60

Mob: 0744.888.388, 0771.664.320

ANNICK DE SOUZENELLE

Mergi spre tine însuți

VOCAȚIA DIVINĂ A OMULUI

CU UN NOU CAPITOL:

CURCUBEUL – TESTAMENTUL MEU

Traducere din limba franceză:

MIHAI LAURENȚIU GÂNJ

EDITURA HERALD
București

Pentru această ediție: © Editions Albin Michel – Paris 2022

Ediția originală: © Editions Albin Michel – Paris 2013

Referenți de specialitate:

Marius Vasileanu - Antropologia religiilor

Andrei Dorobanțu - Fizică

Pr. Prof. Dr. Gheorghe Popa - Teologie

Redactor:

Luisa Neag

Corector:

Dușa Udrea-Boborel

DTP și Viziune grafică:

Ela Stoica

CUPRINS

INTRODUCERE	7
I. Omul este Unu și fiecare este unic!	19
II. Omul este o ființă care se transformă	35
III. Legământul – comunicarea	49
IV. Bindecuvântarea – lumile îngerești	67
V. Limitele	83
VI. Scutul din fața sabiei	97
VII. „Mergi spre tine însuți”	123
VIII. Paștile	137
IX. Miracolul	147
CURCUBEUL - TESTAMENTUL MEU	163
1. 'Adam, Omul	167
2. Marea lucrare	181
3. Înălțarea lucrării mesianice în Vechiul Testament	195
4. Iisus și Maria	203
TESTAMENTUL MEU	219

de subiect. În vremurile noastre în schimb, când tehnologia este folosită într-un mod diabolic, în care mașina îl servește pe Om, dar îl și aservește, trebuie să mergem până în miezul lucrurilor.

A sosit timpul să aprofundăm cunoașterea textelor sacre și să răspundem apelului făcut în mai multe cărți ale sale de către Nikolai Berdiaev, filosof creștin din secolul XX, care deplângea sărăcia antropologiei creștine¹.

A sosit timpul „să dăm jos veșmintele lumești cu care este îmbrăcată Tora². Lumina sa originală era prea puternică pentru lume și risca să provoace orbirea și să o ardă”, spunea Rabbi Dov Baer, *Maggid*-ul de Mezeritch³ din sec. al XVIII-lea, „căci timpurile mesianice se apropie. Atunci, adaugă *Maggid*-ul, în acele timpuri, Sfântul cel binecuvântat va scoate Soarele din ascunzișul său, iar acest lucru va însemna că lumina Torei va străluci în toată splendoarea sa⁴...”

Ea vă străluci pentru toți cei a căror inimă va deveni însuși acest soare. *Pildele lui Solomon* confirmă această observație: „Slava lui Dumnezeu este să își ascundă Cuvântul; mărirea regilor este să caute Cuvântul⁵”.

Fie ca această lucrare să contribuie la creșterea noastră spre dimensiunea regească pe care o deținem cu toții în interior.

¹ Nikolai Berdiaev, *L'Homme et la Machine*, Éd. Je sers, 1933, p. 51.

² În religia iudaică Tora conține primele cinci cărți ale Bibliei: *Facerea, Ieșirea, Leviticul, Numerii și Deuteronomul*. (N. tr.)

³ Rabbi Dov Baer (1704–1774), cunoscut și sub numele de *Maggid*-ul de Mezeritch, a fost discipolul lui Baal Șem Tov, fondatorul hasidismului, o mișcare religioasă iudaică apărută în sec. al XVIII-lea în Ucraina și Belarus. *Maggid* este titlul unui predicator itinerant din religia iudaică. (N. tr.) [A se vedea în acest sens și cartea *Muntele de aur*, de Levin Meyer, publicată la Editura Herald, 2020. (N. red.)]

⁴ Colecția învățăturilor lui Rabbi Dov Baer, compilată de discipolii săi, *Maggid Devarav leYaakov*, cap. 26.

⁵ *Pildele lui Solomon* 25, 2: „Slava lui Dumnezeu este să ascundă lucrurile, iar mărirea regilor e să le cerceteze cu de-amănuntul”. – Textul ebraic în original folosește singularul *Davar*, care înseamnă atât „lucru”, cât și „cuvânt”. (N. tr.)

I

OMUL ESTE UNU ȘI FIECARE ESTE UNIC!

Chip al lui Dumnezeu care este UNU, Omul este UNU, iar fiecare dintre noi este unic. Contradicție! Da, căci realitatea este dincolo..., într-o Realitate ultimă spre care ne îndreptăm.

„Te rog, spune Iisus Hristos, ca toți să fie UNU, după cum Tu, Tată, ești în mine și Eu sunt în Tine”¹, scrie Sfântul Evanghelist Ioan.

„Dacă umanitatea nu va conștientiza că este UNA, se va îndrepta spre cele mai grave pericole”², afirma fizicianul David Bohm.

„Oh, nebunule, care crezi că eu nu sunt tu”³, strigă poetul al cărui ochi deschis spre interior vede îngeri și spirite!

Profeții, poezii și fizicienii, care își întorc privirea înspre infinitul creației aflat în inima fiecărui lucru, toți cunosc unitatea profundă a întregii lumi. „Nebunii” suntem noi într-adevăr, căci ne lipsește sufletul și fărămițăm în bucăți de cărămidă

¹ Ioan 17, 21: „Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis”.

² Citat din memorie.

³ Victor Hugo, prefață la *Contemplații*.

ceea ce este unu și de „piatră”, „Oamenii născuți din semințele”¹ semănate de Dumnezeu într-un dar unic de iubire.

În limba ebraică, „piatră”, *'Eben* אבן, exprimă conștiința pe care o are Omul de a fi „Fiul”, *Ben* בן, „Tatălui”, *'Ab* אב. Atunci când pierde conștiința unității care îl leagă de ceilalți în persoana Tatălui, el devine „cărămidă”, *Labenah* לבנה (cuvânt din care a dispărut prima litera *'Alef*, א, simbol al Tatălui). Oamenii care construiesc turnul din Babel „folosesc cărămizi în locul pietrelor”². Ei devin străini unii față de ceilalți și se răspândesc în lume fără a-și putea termina lucrarea. UNU naufragiază și lasă loc multiplicității, fiind adevărat că fiecare este unic, unic prin numele său secret, una dintre vâpăile focului UNU care este Sfântul NUME YHWH, יהוה, „EU SUNT”.

„Îți vei iubi aproapele ca pe tine însuți, Eu, EU SUNT”³, spune Dumnezeu. Din acest motiv mi se cere să te iubesc pe tine, oh, cel care ești eu! Într-adevăr, cuvântul ebraic *Re 'a* רע – „aproapele”, pe care îl rostește Dumnezeu – mă desemnează pe mine însumi, deoarece acesta poate fi pronunțat *Re 'a*, caz în care înseamnă „neîmplinitul” (din mine). Acest cuvânt este tradus prin „cel rău” în dialectica „bine-rău” care este în mod neadecvat folosită în legătură cu Arborele Cunoașterii atunci când acesta, chemat fiind să se înalțe la verticală, își întinde încă rădăcinile în pământul umed, într-o stare de confundare cu elementele acestuia, reprezentând inconștientul total al neîmplinitului. Acest arbore este chemat însă să se înalțe, în procesul de împlinire a ființei mele, căci el este eu. Iar acest pol *Re 'a* din

¹ Aluzie la „oamenii născuți din semințe” care apar în diferite mituri grecești, semințe născute din pietre aruncate în pământ și din care ies constructorii ai orașului sfânt sau oameni aparținând unei rase noi și sfinte.

² *Facerea* 11, 3: „Apoi au zis unul către altul: «Haidem să facem cărămizi și să le ardem cu foc!» Și au folosit cărămidă în loc de piatră, iar smoala în loc de var”.

³ *Leviticul* 19, 18: „Să nu te răzbuni cu mâna ta și să nu ai ură asupra fiilor poporului tău, ci să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru”.

mine este atunci în registrul ontologic un potențial imens încă neîmplinit, polul *Tob* reprezentând „împlinitul”, ceea ce a fost realizat deja în ființa mea.

Acest lucru vrea să însemne că aproapele, celălalt, cel care este diferit, este în mine; el locuiește în „realitatea ascunsă” a ființei mele, în această „cealaltă parte” a mea, partea „feminină”, pe care textul biblic o compară deseori cu un puț fără fund, infinit de bogată în energii care stau în așteptare. Atunci când eu le fac să crească în mine, îmi împlinesc acest potențial și ajut arborele să se înalțe, iar la final voi deveni fructul său, numele meu unic, care este pătaș la YHWH, „EU SUNT”, în mod conștient UNU cu toate. Dacă însă voi rămâne steril, le voi face și pe ele neroditoare. Responsabilitatea mea este, în consecință, imensă.

Neîmplinitul oricărui lucru este exprimat încă de la începutul Facerii prin cuvântul „ceruri”, *Șamayim*, care, împreună cu „pământul”, *'Eref*, create amândouă de Dumnezeu-*'Elohim*, formează dialectica „neîmplinit-împlinit”: pământul este ceea ce poate fi observat și realizat, cerurile sunt „realitatea învăluită”¹ pe care o descoperă fizicienii noștri în spatele oricărui lucru, realitate încă ascunsă sub „apele”, *Mayim*, care sunt locuite de *Șem*, Sămânța Sfântului NUME, conținând în ele întreaga informație despre devenirea acestui potențial fabulos.

¹ Bernard d'Espagnat folosește această expresie. [Bernard d'Espagnat, (1921–2015), om de știință din domeniul fizicii cuantice și filosof francez, a primit în anul 2007 Premiul Templeton pentru conceptul său de „réel voilé” („realitate acoperită”). Acest premiu se acordă anual și este considerat un fel de Oscar în domeniul religiei, acordat pentru contribuții excepționale „în afirmarea dimensiunii spirituale a vieții, prin înțelegere, descoperiri sau experimente practice”. Seria laureaților acestui premiu a fost deschisă de Maica Tereza în anul 1973, printre deținători numărându-se de-a lungul timpului și Alexandr Soljenitin (1983), Dalai Lama (2012) și Desmond Tutu (2013) – n. tr.]

Această dialectică „pământ–ceruri”, care îl privește în mod particular pe Om, este definită în cea de-a șasea zi a mitului biblic care descrie creația lui 'Adam. Se spune despre acest 'Adam de două ori că este creat după „chipul lui Dumnezeu”, apoi că este creat „bărbat și femeie”, ceea ce vrea să arate de fapt că modelul acestei polarități există deja în Dumnezeu. Las deoparte pentru moment aspectul acesta din urmă al mesajului divin, pe care de altfel l-am abordat într-o altă lucrare¹ și îl voi relua puțin mai departe.

Întrucât cuvântul „masculin” în limba ebraică, *Zakor*, se scrie cu aceleași consoane ca și verbul „a-și aminti”, putem spune că este „bărbat” cel sau cea care își aduce aminte de cealaltă parte a sa, de partea sa feminină, cu care se cunună prin această aducere aminte. Starea lui 'Adam cel din a șasea zi a Facerii însă este o stare de confuzie, și aceasta nu îi permite să își aducă aminte. Cea de-a șaptea zi a Facerii va cunoaște un proces de diferențiere între acești doi poli, și anume între 'Adam cel masculin și cealaltă parte a sa, feminină, numită și „neîmplinită”. Prin ieșirea din starea sa de confuzie, prin cununia cu femininul ființei care este potențialul său formidabil din interior, 'Adam se împlinește. Acest pol feminin al lui 'Adam este numit în ebraică *Nqebah*, adică „o gaură”, „un abis”. Tocmai în el așază Dumnezeu Sămânța NUMELUI Sfânt, scaldată în apele *Şamayim*, învelită în amniosul divin, tocmai în el este chemat să aibă loc, prin cununii mistice, creșterea Sfântului NUME. Acest pol feminin este adeseori simbolizat, așa cum spuneam, printr-o „fântână”, *Ber באר*, care este anagrama verbului *Bara*, *ברא*, „a crea”. A coborî în această fântână, așa cum a făcut-o Iosif, cel de-al unsprezecelea fiu al lui Israel, înseamnă a coborî în partea feminină

¹ Annick de Souzenelle și Pierre-Yves Albrecht, *L'Initiation (Inițierea)*, le Relié, 2012.

din interior, a te cununa cu ea și, prin aceasta, a te transforma radical printr-o experiență mistică ce nu poate fi pusă în cuvinte, o adevărată creație nouă, față de care rutina și siguranța obișnuite sunt străine.

Această analiză este cu atât mai importantă cu cât umanitatea – Marele 'Adam – este cuprinsă astăzi de un proces de distrugere și deci de ruinare a securității, care caracterizează intrarea într-o situație a celei de-a șaptea zile, de care însă nu trebuie să ne fie frică: ea constă într-o transformare radicală care îl va face să treacă de la starea de Om-animal, inconștient, la starea de Om lansat în marele gest al devenirii sale. În condiția noastră actuală de inconștiență, dialectica biblică „masculin–feminin” a fost proiectată doar asupra dimensiunii animale, care nu a făcut decât să accentueze caracterul de multiplicitate al Omului-din-cărămizi. Noi încă suntem acest tip de om, a cărui căutare a unității trece doar printr-o explorare socială „orizontală”, generatoare de confuzii dureroase.

'Adam devenit conștient, care face așadar o lucrare masculină în interiorul său, se vede pe sine. El înțelege că, la fel cum fiecare celulă conține informația întregului corp, tot astfel și fiecare ființă umană aflată în devenire, în יהוה „EU SUNT”, este Omul total, Marele 'Adam. În drumul său de verticalizare, el este un „EU SUNT în devenire”. Așa cum spuneam mai sus, tocmai acest fapt îi este revelat lui Moise atunci când asistă la miracolul rugului aprins, care arde fără a se consuma, și când aude vocea divină spunându-i:

„EU SUNT cel ce SUNT, în devenire”.

Apoi Domnul Dumnezeu adaugă:

„Așa să le spui fiilor lui Israel: «EU SUNT», Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam, Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov mă trimite spre tine”¹.

Dumnezeu al lui Moise este Cel care vorbește: un singur Dumnezeu care se face Dumnezeu pentru fiecare. Tot astfel, atunci când Dumnezeu îi cere lui Moise să îi scoată pe evrei din Egipt, acest popor din planul exterior reprezintă, în planul interior, cel al ființei lui Moise, partea neîmplinită a acestuia. Patriarhul nu va putea scoate din robie poporul lui Israel decât dacă el însuși se împlinește pe deplin. Pentru Moise acest popor reprezintă o parte de temut a interiorului său. Oricât de dificil ne-ar fi să acceptăm, putem să întrezărim în lucrarea de turnare și cioplire a „vițelului de aur” făcută de Aaron, „fratele lui Moise”, un aspect ascuns al lui Moise însuși².

Oricât de mare este el, patriarhul încă se îndoiește. În adâncurile sale, într-o manieră nebănuită chiar pentru sine, în acea parte a sa pe care azi o numim inconștientul colectiv, se află ascunse încă niște ezitări. Vom vedea cum aceste îndoieli ies la suprafață mai târziu în locul numit „apele din Meriba”: atunci când, în inima deșertului, Dumnezeu îi cere lui Moise să îi

¹ *Ieșirea* 3, 14–15: „Atunci Dumnezeu a răspuns lui Moise: «Eu sunt Cel ce sunt». Apoi i-a zis: «Așa să spui fiilor lui Israel: Cel ce este m-a trimis la voi!» Apoi a zis Dumnezeu iarăși către Moise: «Așa să spui fiilor lui Israel: Domnul Dumnezeuul părinților noștri, Dumnezeuul lui Avraam, Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov m-a trimis la voi. Acesta este numele Meu pe veci; aceasta este pomenirea Mea din neam în neam!»”

² *Ieșirea* 32, 1–4: „Văzând însă poporul că Moise întârzie a se pogori din munte, s-a adunat la Aaron și i-a zis: «Scoală și ne fă dumnezei, care să meargă înaintea noastră, căci cu omul acesta, cu Moise, care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce s-a întâmplat». Iar Aaron le-a zis: «Scoateți cerceii de aur din urechile femeilor voastre, ale feciorilor voștri și ale fetelor voastre și-i aduceți la mine». Atunci tot poporul a scos cerceii cei de aur din urechile alor săi și i-a adus la Aaron. Luându-i din mâinile lor, i-a turnat în tipar și a făcut din ei un vițel turnat și l-a cioplit cu dalta. Iar ei au zis: «Iată, Israele, dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului!» (N. tr.)

grăiască stâncii pentru ca aceasta să dea apă poporului însetat, Moise **lovește** în stâncă cu toiagul său¹. Apa fâșnește, însă Dumnezeu îi spune robului său și lui Aaron, fratelui său: „Pentru că nu M-ați crezut [...] nu veți duce voi adunarea aceasta în pământul pe care am să i-l dau”². Și într-adevăr, Iosua este cel care va conduce poporul lui Israel în țara promisă. Moise va muri pe muntele Nebo, cu fața privind către pământul făgăduit. Iar în acel moment încă „se împotriva diavolului, când acesta se certa pentru trupul său cu Arhanghelul Mihail”³!

La fel cum marele patriarh Moise nu a scăpat de această lege, tot așa fiecare dintre noi are lumea sa interioară oglindită în lumea exterioară, aproape de noi, în stare de veghe sau în stare de vis! Aceasta ni se poate dezvălui dacă avem smerenia să o privim, dacă avem puterea să coborâm în apele „cerurilor interioare”, *Samayim*, în partea noastră feminină ascunsă în adâncuri!

Am descris în *Symbolismul corpului uman*⁴ informația pe care am primit-o în vis despre acest subiect. Cel care îmi fusese profesor de teologie și duhovnic adormise în Domnul cu câteva luni înainte. În visul meu se făcea că ne aflam vreo douăzeci dintre ucenicii săi, adunați în jurul său în timp ce ne transmitea din învățătură, printr-un soi de iradiere plină de lumină. Noi, toți, îi vedeam ființa care era Glas, Cuvânt!

¹ *Numerii* 20, 7–8; 11: „Și a grăit Domnul cu Moise și a zis: «Ia toiagul și adună obștea, tu și Aaron, fratele tău, și grăiți stâncii înaintea lor și ea vă va da apă; și le veți scoate apă din stâncă și veți adăpa obștea și dobitoacele ei» [...] Apoi și-a ridicat Moise mâna și a lovit în stâncă cu toiagul său de două ori și a ieșit apă multă și au băut obștea și dobitoacele ei”.

² *Numerii* 20, 12: „Atunci a zis Domnul către Moise și Aaron: «Pentru că nu M-ați crezut, ca să arătați sfințenia Mea înaintea ochilor fiilor lui Israel, de aceea nu veți duce voi adunarea aceasta în pământul pe care am să i-l dau»”.

³ *Iuda* 1, 9: „Dar Mihail Arhanghelul, când se împotriva diavolului, certându-se cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: «Să te certe pe tine Domnul!»”

⁴ Trad. Margareta Gyurcsik, Ed. Herald, 2021. (N. red.)

La un moment dat a trebuit să plece de lângă noi și să se întoarcă în lumea de unde venea și despre care știam că era alta decât a noastră, dar această comunicare între cele două lumi era normală în registrul visului. Atunci duhovnicul meu i-a îmbrățișat pe toți ucenicii săi, mai puțin pe mine, după care s-a îndreptat spre ieșire. Eram răvășită! Mâna sa era deja pe mânerul de la ușă când s-a oprit brusc, s-a întors și a venit spre mine. Mă aflam într-o atitudine spășită, în genunchi în fața sa, iar el și-a pus patrafirul pe capul meu. M-a binecuvântat și mi-a spus: „Tu, Annick, să fii iubire totală”. Apoi a plecat.

M-am trezit din vis tulburată, dar am înțeles imediat că toți ceilalți ucenici reprezentau aspecte din mine care aveau încă nevoie de o îmbrățișare părintească, de recunoaștere din partea sa. O altă parte din mine însă devenise, fără îndoială, capabilă să meargă înainte de una singură, alături de maestrul interior care se trezise în lăuntru meu după plecarea maestrului din exterior.

„Ascultă plânsetul naiului, când acesta se desparte de trestie”, cântă Rumi¹. Plângeam. Trebuia să plec să mă întâlnesc cu toți acești ceilalți care nu erau altcineva decât eu însămi. Există astfel o lume nebună în interiorul fiecăruia dintre noi!

Dumnezeul lui Noe l-a învățat pe robul său despre această unitate a Omului. El i-a spus: „Dacă 'Adam varsă sânge, în 'Adam sângele său va fi vărsat, căci după chipul lui Dumnezeu este făcut 'Adam'”. Este un altfel de a spune că 'Adam, chipul lui Dumnezeu, este UNU. Evangheliile sunt pline de

¹ „Auzi cum naiu-n cântec povestea lui și-o spune!/De jalea despărțirii, cum alta nu-i – el spune:/De când am fost din trestii tăiat, le-ascult chemarea./Bărbatul și femeia îmi jelesc plânsoarea.” – Rumi, poemul *Cântecul naiului*, în colecția *Oceanul sufletului*, editura Herald, București, 2018 – traducere din limba persană și note: Otto Starck, p. 41. (N. tr.)

² *Facerea* 9, 6: „De va vărsa cineva sânge omenesc, sângele aceluia de mână de om se va vărsa, căci Dumnezeu a făcut omul după chipul Său”.

reamintirea acestei legi, deoarece Iisus le atrage constant atenția ucenicilor săi asupra calității aproapelui – acesta este mereu prezent în fiecare dintre noi. Învățătorilor de lege care vor să îl ispitească, deranjați de învățătura Sa „nerezonabilă”, Iisus le propune parabola numită „a bunului samaritean”¹. Un om atacat de tâlhari este lăsat aproape mort pe marginea drumului. Un preot trece pe lângă el și merge mai departe, apoi un levit face la fel. După aceștia doi, un samaritean ajunge și el să treacă pe lângă acest om. Văzându-l, i se face milă și se apropie de el plin de compasiune, îl îngrijește și îl conduce la o casă de oaspeți unde îi plătește gazdei pentru purtarea de grijă a acestuia. Cine este aproapele? Întrebă Iisus. Care dintre cei trei s-a recunoscut în acest biet nefericit? Nu cel care s-a împăunat cu funcția până la pierderea sensibilității, ci cel disprețuit de toți, pentru că este samaritean...

Cât de greu este pentru un bogat să intre în Împărăția lui Dumnezeu!

Compasiunea este elanul unei inimi sensibile față de suferința celui alt pe care îl privește ca pe sine, chiar dacă încă nu știe că acesta este el însuși cu adevărat în „EU SUNT”.

„Înainte de a fi fost Avraam, EU SUNT”², spune Iisus.

El le reamintește, de asemenea, ucenicilor săi și nouă:

„Tot ceea ce faceți unuia dintre frații aceștia mai mici ai mei, Mie îmi faceți”³.

Putem înțelege prin aceasta și: vouă înșivă vă faceți.

¹ *Luca* 10, 25–37.

² *Ioan* 8, 58: „Isus le-a zis: «Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam»”

³ *Matei* 25, 40: „Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: «Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut»”